

POPIS VYNÁLEZU K PATENTU

203161
(11) (B2)

(51) Int. Cl.³
D 01 H 11/00

- (22) Přihlášeno 28 07 77
(21) (PV 5009-77)
- (32) (31) (33) Právo přednosti od 03 08 76
(P 26 34 770.6)
Německá spolková republika
- (40) Zveřejněno 30 05 80
- (45) Vydáno 15 10 83

(72)
Autor vynálezu

VAN DITSHUIZEN HENRI, INGOLSTADT,
GOLDAMMER GEORG, GAIMERSHEIM, SCHUMANN FRITZ a
GLASER RICHARD, INGOLSTADT (NSR)

(73)
Majitel patentu

SCHUBERT & SALZER, MASCHINENFABRIK AKTIENGESELLSCHAFT,
INGOLSTADT (NSR)

(54) Zařízení pro odvádění odlučovaných nečistot v bezvřetenových spřádacích strojích

1

Vynález se týká zařízení pro odvádění odlučovaných nečistot v bezvřetenových spřádacích strojích s prostorem navazujícím na odlučovací ústrojí a dopravním pásem pod tímto odlučovacím ústrojím.

Je známo, že se na spřádacím místě bezvřetenového spřádacího stroje odlučované nečistoty nepřetržitě odvádějí. Takový způsob je popsán v německém vykládacím spisu DT—AS 1 922 078, odstavec 6, řádky 32 až 36. Odvádění je zajišťováno přitom mechanicky pomocí odváděcího dopravního pásu na nečistoty. Kromě hrubých nečistot, které padají na tento pás, jsou však v odlučovacím zařízení na nečistoty odlučovány také jemné nečistoty a odletky, které z velké části zůstávají ulpělé na vodicích stěnách mezi odlučovacím otvorem a dopravním odváděcím pásem a zde se shromažďují, až jsou čas od času ve formě hrubších vloček strhávány vzdušným proudem nasávaným ze spřádací komory. Tyto vločky vedou tak k rušení spřádacího procesu, což vede ke vzniku ztluštělých míst v přízi nebo dokonce k přetrvávání nitě.

Je též známo, že se odstraňování odlučovaných nečistot provádí nespojitě (německý vykládací spis DT—AS 1 922 078, odstavec 6, řádky 40—54). Při tomto postupu je shromažďovací komora pro odlučo-

vané nečistoty čas od času oddělena od vzdušného proudu s vlákny uzavřením odlučovacího otvoru. K ovlivňování spřádacího procesu při pneumatickém odvádění nečistot sice nedochází, avšak dočasně dochází k žádnému odlučování nečistot.

Aby se nemusel odlučovací proces přerušovat, je dále známo, že se spojení mezi shromažďovacími komorami a vzdušným kanálem vystaveným podtlaku ovládá za účelem přerušovaného odvádění odloučených částic nečistot pomocí ovládacího pásu opatřeného otvorem (DT—OS 2 159 286). Aby se u tohoto zařízení zabránilo shromažďování jemných nečistot a odletků, je zapotřebí dobrého utěsnění veškerých konstrukčních částí mezi vzdušným kanálem a odlučovacím zařízením na nečistoty, aby se dosáhlo toho, že vytvořený podtlak také skutečně plní stanovený úkol. Podtlak musí být navíc velmi silný, aby se zabránilo ucpávání spojovacího potrubí, což má však nevýhodné účinky na dopravu vláken a na výslednou nit, která se má spřádáním získávat.

Vynález si klade za úkol vytvořit zařízení, s jehož pomocí jsou při nepřerušovaném odlučování nečistot všechny nečistoty spolehlivě a plně odváděny, aniž by přitom byl ovlivňován spřádací proces.

Tohoto cíle je dosaženo zařízením pro odvádění odlučovaných nečistot v bezvřetenových spřádacích strojích s prostorem navazujícím na odlučovací ústrojí a dopravním pásem uspořádaným pod tímto odlučovacím ústrojím, jehož podstatou je, že podle vynálezu do prostoru navazujícího na odlučovací otvor odlučovacího ústrojí ústí nasávací otvor a dopravní pás je opatřen otevíracím prostředkem pro nasávací otvor.

Nasávací otvor je s výhodou vytvořen v jedné ze stran vzduchového kanálu procházejícího ve směru pohybu dopravního pásu, a napojeného na zdroj sacího vzduchu, a otevírací prostředek pro nasávací otvor je tvořen otvorem v dopravním pásu, který tuto stranu vzduchového kanálu překrývá. Vzduchový kanál má s výhodou ve své straně překryvané dopravní pásem na každé spřádací místo jeden samostatný nasávací otvor.

Podle dalšího znaku vynálezu je nasávací otvor upraven jako nasávací tryska, vsazená do jedné ze stěn vymezujících prostor navazující na odlučovací otvor, přičemž této trysce je přičleněn uzavírací člen, zasuhující do pohybové dráhy otevíracího prostředku řešeného jako ovládací vačka, spojená s dopravním pásem.

Na dopravním pásu je s výhodou umístěn stěrač dělicí hrany, umístěný v oblasti odlučovacího otvoru a vodicích stěn navazujících na odlučovací otvor. Stěrač je vhodné vytvořit z pružného materiálu, například z pryže. Stěrače přitom mohou být dva a být umístěny za sebou na dopravním pásu a otvor tvořící otevírací prostředek nasávacího otvoru leží mezi nimi. Stěrač též může být upraven jako otevírací prostředek nasávacího otvoru tvořeného jako nasávací tryska.

Podle dalšího znaku vynálezu je po obou stranách stěrače v dopravním pásu vytvořeno po jednom otvoru. Stěrač je s výhodou upevněn na dopravním pásu pomocí držáku, upraveného jako spínací prostředek pro ovládací ústrojí pro měnění směru pohybu dopravního pásu.

V důsledku výše uvedeného uspořádání je mechanické nepřetržité odvádění odlučovaných nečistot současně kombinováno s pneumatickým nespojitým ovládáním. Mechanickým nepřetržitým odváděním částic nečistot se zabraňuje jejich příliš velkému shromažďování, zatímco na druhé straně se nespojitým odváděním jemných částic a odletků odstraňují také obtížněji kontrolovatelné částice nečistot před dosažením škodlivé velikosti nahromaděných množství. Jelikož odletky mohou být odstraňovány relativně slabými vzdušnými proudy, může být vzdušný proud pro odstraňování jemných částic a odletků udržován na tak slabé výši, že nemá žádné škodlivé účinky na spřádací proces.

Tím, že většina nečistot je nepřetržitě

odváděna, je odstraněno rychlé hromadění nečistot v jinak potřebné shromažďovaci komoře. Částice, které nedospívají beze zbytku na dopravní odváděcí pás, jsou především jemné, těžko kontrolovatelné částice nečistot, úlomky vláken a odletky, které se ukládají mezi odlučovacím zařízením na nečistoty a odváděcím dopravním pásem.

Zatímco při ukládání ve shromažďovacích komorách a pneumatickém odvádění částic nečistot je přerušované vyprazdňování shromažďovacích komor možné pouze za pomocí silného podtlaku při značném zásahu do spřádacího procesu, nedá se při vypuštění shromažďovacích komor docílit vůbec žádného dokonalého odvádění nečistot. Při mechanickém uvolňování a mechanickém odvádění jemných částic nečistot se dostávají částice uvolněné ze stěn z velké části znova do vzdušného proudu s vlákny a tím do spřádací komory, takže mimořádně nepříznivě ovlivňují spřádací proces.

Teprve oddelením odvádění hrubých a jemných částic nečistot je možné vyřešit základní problém, jehož vyřešení je podstatou vynálezu. Jelikož hrubé částice nečistot jsou kontinuálně odváděny, nemohou se shromažďovat v oblasti spřádacích míst. Jelikož jsou mechanicky odváděny, není pro jejich odvádění zapotřebí žádného vysokého podtlaku. Tento podtlak může být udržován na nízké úrovni také proto, že odvádění jemných částic nečistot se provádí přerušovaně. Další zmenšení podtlaku je možné tím, že uvolňování částic nečistot ze stěn se provádí mechanicky pomocí stěrače. Podtlak je tak sice dostačující k tomu, aby ovládal uvolněné částice nečistot a odletky, avšak naproti tomu slabý na to, aby měl nepříznivé účinky na vzdušný proud unášející vlákna a tím i na spřádací proces.

Další podrobnosti vynálezu jsou patrný z následujícího popisu příkladů provedení s odvoláním na připojené výkresy, ve kterých značí:

obr. 1 zařízení podle vynálezu, schematicky znázorněné v příčném řezu,

obr. 2 zařízení podle vynálezu v pohledu zepředu,

obr. 3 zařízení podle vynálezu pro odvádění nečistot v axonometrii při znázornění v rozebraném stavu, a

obr. 4 a 5 další obměny zařízení podle vynálezu v příčném řezu.

Na obr. 1 je schematicky znázorněn rozvolňovací válec 1 rozvolňovacího zařízení pramenů vláken, uložený v neznázorněné skříni. Ze skříně je znázorněno pouze ústrojí pro odlučování nečistot s odlučovacím otvorem 10, který je ohrazen v dopravním směru 14 vláken dělicí hranou 11. Na dělicí hranu 11 navazuje vodicí stěna 12. Odlučovací otvor 10 je dále ohrazen další vodicí stěnou 13.

Pod popsaným odlučovacím ústrojím se nachází dopravní pás **2**, který je pohyblivý v podélném směru bezvřetenového dopřádacího stroje. Dopravní pás **2** na nečistoty se přitom pohybuje podél horní strany **30** vzduchového kanálu **3**, přičemž tento vzduchový kanál **3** je opatřen nasávacím otvorem **31** ve formě průběžné mezery. Se vzduchovým kanálem **3** jsou spojeny stěny **32**, **33** vymezující prostor navazující na odlučovací otvor, které tvoří postranní vedení pro dopravní pás, a které jsou podle požadavků letové dráhy částic nečistot více nebo méně přizpůsobeny, aby částice nečistot byly vedeny na dopravní pás **2**.

Dopravní pás **2** je opatřen otvorem **20**, který zajišťuje spojení mezi vzduchovým kanálem **3** a jednotlivými ústrojími pro odlučování nečistot.

V průběhu provozu jsou vlákna dopravována ve vzdušném proudu rozvolňovacím válcem **1** v dopravním směru **14** do neznázorněné spřádací komory. Přitom jsou odlučovacím otvorem **10** oddělovány hrubé částice, avšak také jemné částice nečistot a odletky. Především při zpracování méněcenného a/nebo silně znečištěného materiálu, jako například mnohých krátkostřížních druhů bavlny nebo výčesků, se vyskytuje obzvláště mnoho jemných nečistot, jako úlomků vláken, odletků apod.

Hrubé nečistoty a také část jemných nečistot a odletků se dostávají na dopravní pás **2** pohyblivý po délce vzduchového kanálu **3**, a tímto pásem jsou odváděny. Zbytek jemných částic nečistot a odletků však přilne na vodicí stěny **12** a **13** a na stěny **32** a **33** prostoru navazujícího na odlučovací otvor **10**, kde se postupně hromadí. Aby se zabránilo velkému hromadění nečistot, které by mohly být strhávány vzduchovým proudem nasávaným odlučovacím otvorem **10** a přiváděným pro unášení vláken, lze otvor **20** postupně přivádět k jednotlivým spřádacím místům, kde pomocí relativně slabého vzduchového proudu, který nepůsobí v odlučovacím otvoru **10** nepríznivě na spřádací proces, jsou jemné nečistoty a odletky, které se mezikm stěnami **12** a **13**, stejně jako i na stěnách **32** a **33**, odsávány. Pro podporování tohoto působení je otvoru **20** v dopravním pásu **2** na nečistoty přičleněn stěrač **4**, který spolupůsobí s vodicími stěnami **12** a **13** a stěnami **32** a **33**. Tento stěrač **4** je pevně spojen s dopravním pásem **2** a je jím pohybován po délce vzduchového kanálu **3**. Dospívá tak současně s otvorem **20** do dosahu spřádacího místa, kde mechanicky uvolňuje jemné nečistoty a odletky z vodicích stěn **12** a **13** a stěn **32** a **33**, načež jsou oddělené nečistoty otvorem **20** odsávány do vzduchového kanálu **3**.

Hrubé nečistoty a část jemných nečistot a odletky jsou tak nepřetržitě mechanicky odváděny pomocí dopravního pásu **2**,

zatímco zbytek jemných nečistot a odletků, které se dočasně nashromáždily na vodicích stěnách **12** a **13** a na stěnách **32** a **33** jsou odváděny nespojitě pneumatickou cestou.

Stěna **33** může přecházet do vodicí stěny **34** pásu **2** pro jeho spodní větev **21**, která je vedena pod vzduchovým kanálem **3**. Dopravní pás **2** je s výhodou nekonečný a je veden a poháněn pomocí válečků **22** až **26** (obr. 2). Vzduchový kanál **3** je na jednom konci spojen potrubím **35** s ventilátorem, přičemž případně může být opatřen vhodnými prostředky pro ovládání velikosti podtlaku.

Zařízení podle vynálezu může být použito u spřádacích zařízení pro bezvřetenové předení s jedním nebo s více spřádacími mísity. U spřádacích strojů s více než jedním spřádacím místem mohou vzduchový kanál **3** a/nebo dopravní pás **2** probíhat přes více než jedno nebo přes všechna spřádací místa jedné strany stroje. Na jednom nebo na obou koncích dopravní dráhy je umístěno vždy po jednom čisticím ústrojí **36** pro dopravní pás **2**, které může být řešeno jako kartáček a/nebo odsávací tryska.

Aby se vedení pásu zjednodušilo obzvláště v oblasti válečků **22** až **26**, je dopravní pás **2** upraven pro změnu pohonu, takže stěrač **4** se pohybuje z blízkosti jednoho čisticího ústrojí **36** do blízkosti druhého čisticího ústrojí **36**. Přepínání směru pohybu dopravního pásu **2** může být prováděno různým způsobem. Účelné však je upevnit stěrač **4** na proměnlivé pohyblivý dopravní pás pomocí držáku **40**, přičemž tento držák **40** je řešen jako spínací prvek pro ovládací ústrojí zajišťující změnu směru pohybu dopravního pásu **2**. K ovládacímu ústrojí náleží ovládací ústrojí **41** ve formě spínače, který je držákem **40** v jeho koncové poloze uváděn v činnost mechanicky, opticky, magneticky, nebo jiným vhodným způsobem, čímž se vyvolá změna směru pohybu.

Stěrač **4** může být proveden různým způsobem. Aby se vyloučily úzké tolerance při velkém počtu vedle sebe uspořádaných spřádacích míst, je stěrač **4** vytvořen s výhodou z pružného materiálu, například ze žíně nebo z pryže. Aby se zvýšila jeho poddajnost, je volný konec stěrače **4** vytvořeného z pryže s výhodou rozdelen na několik dílčích prstových členů **45**.

Při pouze jednom směru pohybu dopravního pásu **2** stačí jeden stěrač **4** a jeden otvor **20** tomuto stěrači přidružený (obr. 3). Při proměnlivém pohonu jsou otvory umístěny po obou stranách stěrače **4**, a to otvory **20** a **28**. Odpovídajícími otvory **44** je opatřen také držák **40**.

Podle výhodného provedení vynálezu jsou na dopravním pásu **2** uloženy dva pružné stěrače **4** a **42**, ve dvojici uspořádané za sebou, přičemž mezi nimi leží otvor **20**. Na

přání může též být zařízení opatřeno pro každý dopravní směr před každým stěračem **4** a **42** otvorem **27** a **28**.

Při směru pohybu zprava doleva podle obr. 3 uvolňuje stěrač **4** částice nečistot ulpělé na vodicích stěnách **12** a **13** a na stěnách **32** a **33** prostoru navazujícího na odlučovací otvor **10**. Mezi stěrači **4** a **42** se tak uvolněné nečistoty dostávají do oblasti účinku otvoru **20**, takže jsou odsávány do vzduchového kanálu **3**. Stěrače **4** a **42**, vodicí stěny **12** a **13** a stěny **32** a **33** vytvářejí téměř uzavřenou komoru **43** (obr. 2), což má za následek, že pro odvádění uvolněných částic postačuje poměrně slabý podtlak.

Vynález bezpečně vylučuje škodlivé hromadění částic nečistot na vodicích stěnách **12** a **13** a na stěnách **32** a **33** prostoru navazujícího na odlučovací otvor **10** a zajišťuje tak nerušený provoz spřádacího zařízení. Tohoto výsledku je dosahováno kombinací současného mechanického kontinálního odvádění odlučovaných nečistot s jejich pneumatickým nespojitým odváděním.

Zařízení podle vynálezu může být provedeno různě. Jak ukazují obr. 1 a 5, může stěrač **4** nebo stěrače **4** a **42** za určitých okolností odpadnout. V tomto případě je všek zapotřebí pro uvolnění nečistot ulpělých na vodicích stěnách **12** a **13** a na stěnách **32** a **33** prostoru navazujícího na odlučovací otvor **10** poněkud silnějšího přerušovaného vzduchového proudu.

Vzduchový kanál **3** také nemusí bezpodmínečně být opatřen nasávacím otvorem **31** ve tvaru štěrbiny (obr. 1 a 3). Podle obr. 4 je na každé spřádací místo ve vzduchovém kanálu **3** vytvořen jeden nasávací otvor **37**, který je normálně kryt dopravním pásem **2**, a který je uvolňován otvorem **20** v tomto dopravním pásu **2**. Jsou-li v dopravním pásu umístěny za sebou více než jeden otvor **27**, **20** a **28**, jsou samozřejmě ve vzduchovém kanálu **3** na každé spřádací místo také vytvořeny odpovídající otvory. Zatímco při shora popsaném provedení se štěrbinovitým nasávacím otvorem **31**, krytým dopravním pásem **2**, postupuje ve vzdušném kanálu účinný vzdušný proud podél spřádacího stroje, je při provedení se samostatným nasávacím otvorem **37** ve vzduchovém kanálu **3** vzduchový proud účinný vždy jen krátkodobě, když otvor **20** dosáhl své nejpříznivější polohy vzhledem ke spřádacímu místu. Vždy podle konstruktivního provedení bezvřetenového spřádacího zařízení může být soustředným působením dosaženo lepšího čisticího účinku.

Není proto nutné, aby dopravní pás **2** kryl vrchní stěnu **30** vzduchového kanálu. Jak ukazuje obr. 4, může být dopravní pás **2** veden také podél postranní stěny **38** vzduchového kanálu **3**. V tomto případě je dopravní pás **2** opatřen kapsami **29**, v nichž se shromažďují odloučené nečistoty. Samostatné nasávací otvory **37** nebo štěrbinovitý nasávací otvor **31** jsou pak ve vzdušném kanálu **3** s výhodou umístěny nad kapsami **29**, a jsou pak popsaným způsobem uzavírány dopravním pásem **2** pohybujícím se podél vzduchového kanálu **3**.

Podle dalšího výhodného provedení vynálezu ústí do prostoru mezi odlučovacími otvory **10** a dopravním pásem **2** nasávací tryska **5**, která je vhodným způsobem nespojitě ovládána. Také při tomto provedení může být zařízení na přání opatřeno stěračem **4** nebo dvojicí stěračů **4** a **42**. Také při takovém provedení je možné ovládat nasávací trysku **5** v závislosti na stěrači **4**. Kupříkladu je se stěračem **4** spojena spínací vačka **46**, kterou může také tvořit část držáku **40** (obr. 2 a 3). Tato spínací vačka **46** uvádí v činnost posuvný nebo otáčivý běhou **50**, který ve svém základním postavení nasávací trysku **5** uzavírá a při odsutní nebo otočení spínací vačkou **46** nasávací trysku **5** dočasně uvolňuje. Také při tomto provedení jsou odlučované nečistoty mechanicky nepřetržitě odváděny, přičemž s tímto mechanickým nepřetržitým odváděním je současně kombinováno nespojité odvádění pneumatickou cestou, takže jemné částice nečistot se též nemohou shromažďovat na vodicích stěnách **12** a **13**. Přirozeně může být běhou **50** umístěn také na vnější straně stěny **33** nebo odpovídajícím způsobem vedené vodicí stěny **12**, takže lehký chod běhou **50** není ovlivňován odlučovanými nečistotami.

Jak je z předchozího popisu patrné, může být předmět vynálezu rozmanitě obměňován, přičemž jednotlivé prvky mohou být zaměňovány mezi sebou a za své ekvivalenty. Kupříkladu může být při řešení znázorněném na obr. 5 použit na každé spřádací místo vlastní stěrač, který je ovládán nezávisle na dopravním pásu **2**, avšak synchronizovaně s nasávací tryskou **5**.

Odváděcí zařízení podle vynálezu může najít uplatnění u různých odlučovacích zařízení na nečistoty a není vázáno na popsané provedení odlučovacího zařízení, zvolené jako příklad.

PŘEDMĚT VYNÁLEZU

1. Zařízení pro odvádění odlučovaných nečistot v bezvřetenových spřádacích strojích s prostorem navazujícím na odlučovací ústrojí a dopravním pásem uspořádaným pod tímto odlučovacím ústrojím, vyznačené tím, že do prostoru navazujícího na odlučovací otvor (10) odlučovacího ústrojí ústí nasávací otvor (31, 37) a dopravní pás (2) je opatřen otevíracím prostředkem pro nasávací otvor (31, 37).

2. Zařízení podle bodu 1, vyznačené tím, že nasávací otvor (31, 37) je vytvořen v jedné ze stran vzduchového kanálu (3) procházejícího ve směru pohybu dopravního pásu (2), a napojeného na zdroj sacího vzduchu, a otevírací prostředek pro nasávací otvor (31, 37) je tvořen otvorem (20, 27, 28) v dopravním pásu (2), který tuto stranu vzduchového kanálu (3) překrývá.

3. Zařízení podle bodu 2 s více než jedním spřádacím místem, vyznačené tím, že vzduchový kanál (3) má ve své straně překryvané dopravním pásem (2) na každé spřádací místo jeden samostatný nasávací otvor (37).

4. Zařízení podle bodu 1, vyznačené tím, že nasávací otvor je upraven jako nasávací tryska (5), vsazená do jedné ze stěn (33) vymezujících prostor navazující na odlučovací otvor (10), přičemž této trysce je přičleněn uzavírací člen (50), zasahující

do pohybové dráhy otevíracího prostředku řešeného jako ovládací vačka (46), spojená s dopravním pásem (2).

5. Zařízení podle bodů 1 až 4, vyznačené tím, že na dopravním pásu (2) je umístěn stěrač (4, 42) dělící hrany (11), umístěně v oblasti odlučovacího otvora (10), a vodicích stěn (12, 13) navazujících na odlučovací otvor (10).

6. Zařízení podle bodu 5, vyznačené tím, že stěrač (4, 42) je vytvořen z pružného materiálu, například pryže.

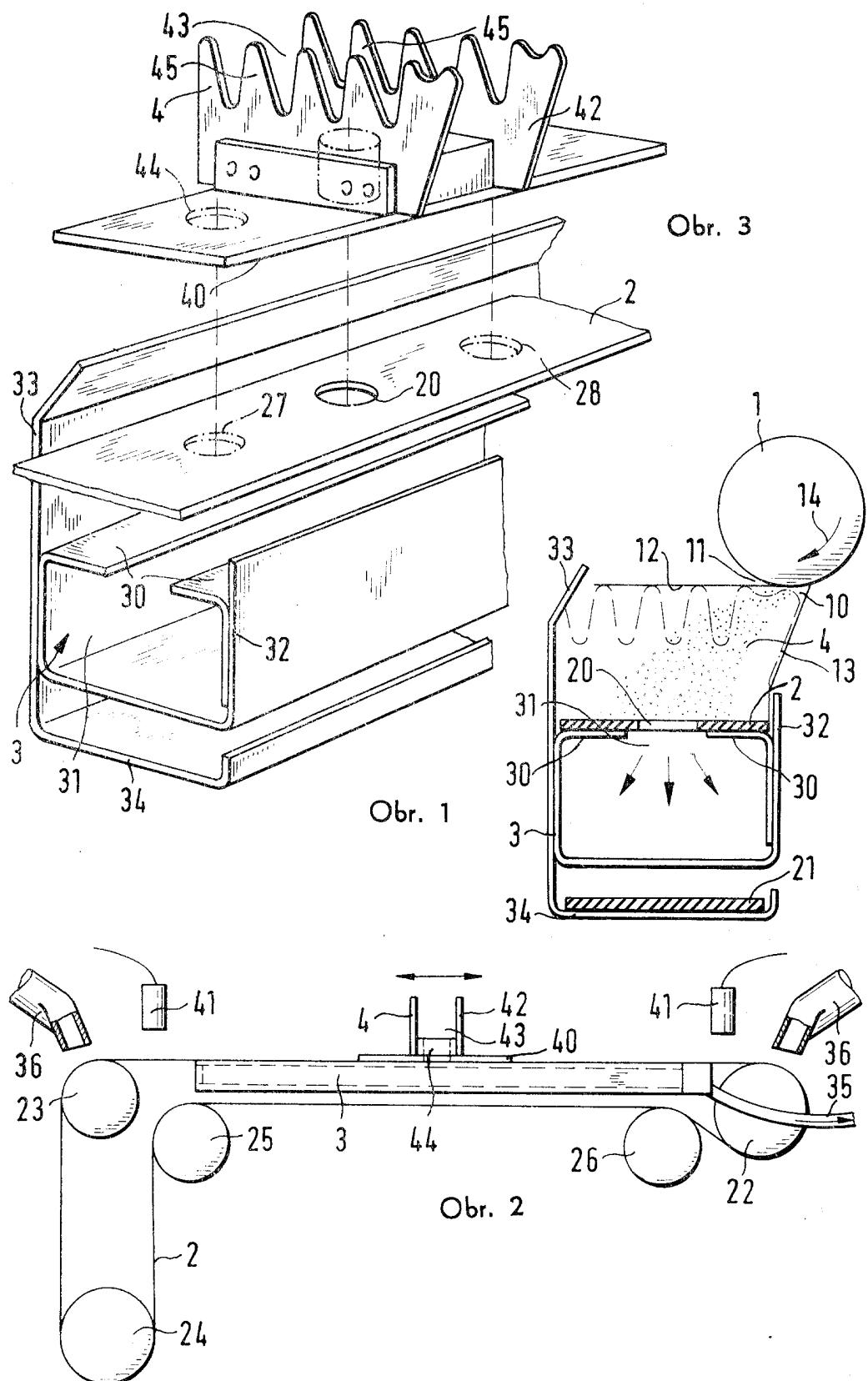
7. Zařízení podle bodu 6, vyznačené tím, že stěrače (4, 42) jsou dva a jsou umístěny za sebou na dopravním pásu (2) a otvor (20) tvořící otevírací prostředek nasávacího otvora (31) leží mezi nimi.

8. Zařízení podle bodů 4 a 5, vyznačené tím, že stěrač (4, 42) je upraven jako otevírací prostředek nasávacího otvoru tvořeného jako nasávací tryska (5).

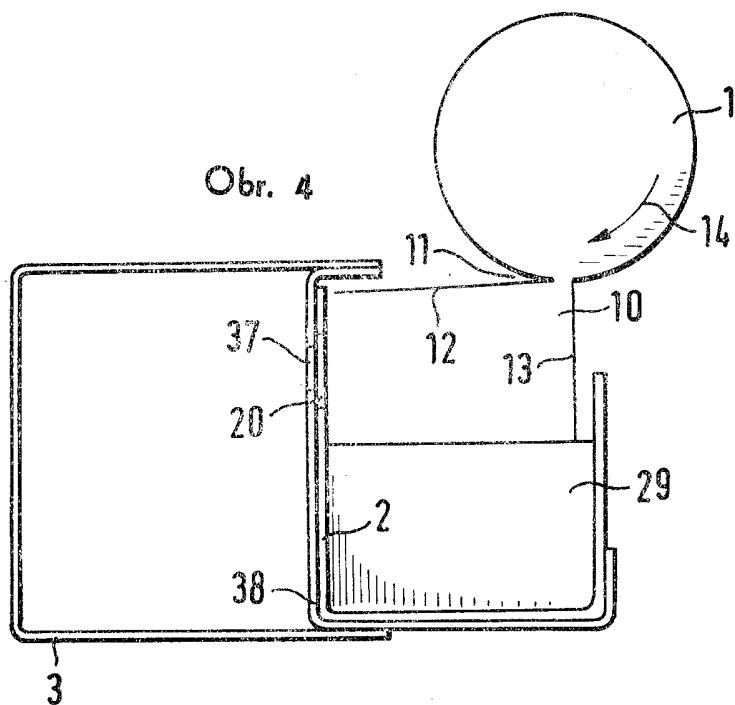
9. Zařízení podle bodů 5 až 8, vyznačené tím, že po obou stranách stěrače (4, 42) je v dopravním pásu (2) vytvořeno po jednom otvoru (20, 27, 28).

10. Zařízení podle bodů 5 až 9, vyznačené tím, že stěrač (4, 42) je upevněn na dopravním pásu (2) pomocí držáku (40), upraveného jako spínací prostředek pro ovládací ústrojí (41) pro měnění směru pohybu dopravního pásu (2).

2 listy výkresů

Obr. 4

Obr. 5

